

ACTIVITATS EDUCATIVES

del Museu del Ter 2019/2020

Tallers

Sibil·la, l'anguila, i Eduard, el barb

P3, P4 i P5 1 h 15 min

Observarem l'entorn del riu Ter i els seus habitants. Al museu, podrem veure anguiles, barbs i bagres. Farem un joc per entendre la importància d'estalviar aigua i no embrutar-la. Finalment, explicarem el conte de l'anguila i ens n'emportarem un record a casa.

La llegenda del Serpent

P4 i P5 1 h 15 min

Moltes poblacions riberenques tenen històries i contes protagonitzats per animals fantàstics. El Serpent és una criatura de llegenda semblant a una serp, que es distingeix per ser molt gros, tenir una cabellera llarga i espessa i portar un diamant al cap. Fent aquest taller els nens i nenes representaran aquesta llegenda, coneixeran in situ els seus paisatges i entendran com les llegendes han anat passant oralment de generació en generació. "Si no ho creieu, diu que ho aneu a veure, i ho trobareu!"

Feltre: fem teixit sense teixir!

P4,P5, CI, CM i CS 1 h 15 min

L'aigua, el sabó, la llana i molta paciència ens ajudaran a crear un dels teixits més antics de la humanitat: el feltre. Aquest ofici es remunta al 6.500aC i permetia entrelligar la fibra gràcies a la manipulació artesanal. Els nens podran tocar, olorar i diferenciar diferents tipologies de llana i conèixer el seu origen. Aquest taller es fa conjuntament amb l'associació Mares Món - Projecte Entrellana. (Els continguts s'adaptaran a cada nivell educatiu)

Activitats per començar a descobrir el riuTer i la seva història

Filem i teixim

CI, CM i CS 1 h 15 min

Ens passejarem per l'antiga fàbrica cotonera de Can Sanglas i ens transformarem en els seus treballadors. Veurem el procés de transformació del cotó en fil amb l'ajuda de màquines experimentals. Descobrirem i manipulem les principals matèries tèxtils naturals (cotó, llana, cànem i lli) i, fins i tot, farem fil. El taller es complementa amb una activitat de teixir.

*** Aquesta activitat es pot complementar amb una engegada de la turbina Fontaine, embarrats i màquines. Consulteu condicions a la graella.**

Els habitants del riu

CI, CM i CS 1 h 15 min

Descobrirem quins són els ocells i els peixos que viuen al riu. Farem un petit recorregut a la vora del Ter per identificar amb els binocles els ocells que puguem veure. Després, entrarem al laboratori i farem una observació directa de peixos de riu en aquaris per estudiar com són, com es mouen, com respiren i quines adaptacions tenen per poder viure a l'aigua.

Discover the River Ter

CS, 1r i 2n ESO 1 h 15 min

How about learning about the River Ter in English? In this workshop students will learn several aspects related to the river: what animals live in or near the river, how humans make use and take care of the river and what dangers the river faces. Students will be encouraged to put into practice their speaking skills by expressing their feelings for the natural world and reflecting about the environment.

Tecnologia tèxtil: de la fibra al fil

ESO 1 h 15 min

Farem la visita a l'exposició "La fàbrica de riu" centrant-nos en el procés tèxtil. Veurem i explicarem la transformació del cotó al fil amb l'ajuda de màquines experimentals (carda, contínua). També manipulem les principals matèries tèxtils naturals i aprendrem a filar.

*** Aquesta activitat es pot complementar amb una engegada de la turbina Fontaine, embarrats i màquines. Consulteu condicions a la graella.**

Investiguem l'estat de salut del riu

CM, CS i ESO 1 h 15 min

Adoptarem el paper d'investigadors i descobrirem els petits animals que viuen a l'aigua. Anirem al riu i agafarem una mostra de macroinvertebrats aquàtics. Entrarem al laboratori i, amb les lupes binoculars, els identificarem. Finalment, en farem un recompte i esbrinarem quin és l'estat de salut del riu.

Tecnologia hidràulica: la força de l'aigua

3r i 4t d'ESO 1 h 15 min

Visitarem "La fàbrica de riu" centrant-nos en l'energia hidràulica. Comprovarem l'entrada del canal a la fàbrica, veurem el funcionament d'una de les turbines més antigues del Ter -la turbina Fontaine, de 1860- i com la transmissió mecànica permetia el funcionament de les màquines amb el sistema d'embarrats. També veurem la turbina Francis que, actualment, produeix electricitat.

Els peixos de riu

batxillerat 1 h 15 min

Descobrirem el món dels peixos. Farem una captura científica de peixos al riu Ter per conèixer quines espècies hi viuen, d'on vénen i per què migren. Treballarem els conceptes de connectivitat ecològica, cabals de manteniment i espècies invasives. Determinarem, pesarem i mesurarem els peixos capturats i entendrem quines poden ser les pressions i les alteracions d'aquest ecosistema.

*** Aquest taller es pot fer a l'espai natural de les illes i meandres de les Gambires i Gallifa al riu Ter a les Masies de Voltregà.**

Una majoria invisible. Les dones a la fàbrica

4t d'ESO i batxillerat 1 h 15 min

En el procés d'industrialització tèxtil les dones van tenir un paper destacat. Van ser la mà d'obra principal de les fàbriques tèxtils catalanes i del Ter. Malgrat ser majoria, el treball femení ha restat invisible per a la nostra societat. El taller que farem sobre l'exposició "La societat industrial" ens ajudarà a reflexionar sobre les seves condicions laborals i de vida. Per què han estat oblidades? Què suposà per a les dones entrar a treballar a la fàbrica...?

*** Aquesta activitat es pot complementar amb una engegada de la turbina Fontaine, embarrats i màquines. Consulteu condicions a la graella.**

Determinem l'estat ecològic del riu

batxillerat 2 h

Determinarem l'estat ecològic del riu a partir dels macroinvertebrats aquàtics i la vegetació de ribera. A la vora de l'aigua, calcularem un índex de vegetació de ribera, analitzarem alguns paràmetres físicoquímics i recollirem una mostra de macroinvertebrats aquàtics, que identificarem amb les lupes binoculars de l'aula del riu.

visites a les exposicions

La fàbrica de riu

Farem una visita completa a l'exposició "La fàbrica de riu" i destacarem els aspectes històrics del procés d'industrialització al Ter. Les màquines experimentals ens ajudaran a comprendre el procés de transformació del cotó en fil i el canvi que aquestes van suposar a la societat. També posarem en funcionament una turbina Fontaine, el sistema d'embarrats i algunes màquines.

La societat industrial.

Innovació, treball, classes, conflicte i cultura

Es tracta d'un recorregut per àmbits diferents, en els quals trobarem destacades les figures d'empresaris i treballadors, la vida quotidiana, la presa de consciència de classe, els conflictes i, evidentment, el resultat de tota aquesta societat dinàmica. Una mostra de com la industrialització ha transformat el món, Catalunya i, és clar, Manlleu i la conca del Ter.

*** Aquesta activitat es pot complementar amb una engegada de la turbina Fontaine, embarrats i màquines. Consulteu condicions a la graella.**

Els rius mediterranis

Farem una visita completa a l'exposició "Els rius mediterranis", que inclou un aquari amb els peixos autòctons del Ter i l'audiovisual Verns, barbs i cuques de caps, centrat en la biodiversitat fluvial. Hi destacarem la informació sobre els humans i la seva interacció amb els rius: qualitat biològica i contaminació de l'aigua, impactes ambientals, etc.

batxillerat 1 h 15 min

ESO i batxillerat 1 h 15 min

ESO i batxillerat 1 h

T 93 851 51 76
www.museudelter.cat

sortides

La colònia tèxtil de Borgonyà

(Sant Vicenç de Torelló)

a partir de 6è de primària 1 h 45 min

Coneixerem la colònia tèxtil d'origen escocès de Borgonyà, una de les colònies industrials més importants de Catalunya. Visitarem al recinte de l'antiga fàbrica Fabra i Coats, per veure in situ la xemeneia, les calderes, etc. i posteriorment recorrerem a peu els carrers de la colònia, visitarem el teatre, la casa bressol i entrarem en un habitatge obrer.

La colònia tèxtil Rusiñol

(Manlleu)

a partir de 6è de primària 1 h 45 min

Visitarem la colònia Rusiñol de Manlleu. Situada als afores de la ciutat i propera a l'estació del tren, aquesta colònia tèxtil era propietat de la família de Santiago Rusiñol. Tot recordant Rusiñol i repassant part de la seva obra i l'empremta de l'artista passejarem per la colònia i els seus jardins i entrarem a la fàbrica. Una visita plena d'art i d'història.

De peus al riu!

(illes i meandres de les Gambires i Gallifa, el riu Ter a les Masies de Voltregà)

a partir de cycle mitjà de primària 2 h 30 min*

Visitarem un espai fluvial de gran interès ecològic i interpretarem canvis en el paisatge i la vegetació. Explicarem d'on ve l'aigua de la font del Peretó i en farem una anàlisi. Observarem els ocells del riu des d'un aguait. Ficarem els peus a l'aigua i entre tots capturarem alguns animalons aquàtics, que ens ajudaran a saber quin és l'estat ecològic del riu. Cal portar botes d'aigua i, si és possible, també binocles.

***Aquest taller es pot complementar amb una pràctica de laboratori al Museu del Ter per a la identificació de la vegetació de ribera estudiada durant la sortida.**

Observatori d'ocells de les ribes del Ter

(illes i meandres de les Gambires i Gallifa, el riu Ter a les Masies de Voltregà)

a partir de cycle mitjà de primària 30 min*

Visitarem l'observatori d'ocells de les ribes del Ter, un dels nuclis de nidificació d'ocells ardeids més important de Catalunya, que se situa en un espai fluvial de gran interès ecològic. Observarem una colònia d'ocells ardeids, explicarem perquè fan niu allà, quines espècies hi podem identificar i parlarem de les seves migracions. Cal portar gorra, aigua, crema solar i, si és possible, també binocles.

***Aquesta sortida es recomana com a complement al taller "de peus al riu"**

****Aquesta sortida es pot fer de març a juliol.**

Sortida autoguiada "L'enigma del Ter"

a partir de cycle mitjà de primària 1 h 15 min

Aquest itinerari autoguiat permet als nens i nenes conèixer, a través d'una història de còmic, el riu, els animals, les rescloses, els rentants i moltes altres coses. Es facilita un full de mà i un còmic, als alumnes que hauran d'anar seguint al llarg del recorregut. Per resoldre "l'enigma del Ter", caldrà posar-hi enginy i imaginació.

sortida autoguiada

visita teatralitzada

L'ESPERIT DEL TER a càrrec de Còrcia Teatre

a partir de cycle mitjà de primària 130€ grup

Un actor situarà els alumnes al període de la industrialització del segle XIX. Amb aquesta visita, els alumnes es posaran a la pell dels treballadors de la fàbrica i podran veure el procés de transformació del cotó en fil i el funcionament de la turbina Fontaine.

ACTIVITATS

PREU ALUMNE DURADA

	INFANTIL			PRIMÀRIA			SECUNDÀRIA		BATX.
	P3	P4	P5	CI	CM	CS	1r.2n	3r.4t	
T: "Sibil·la, l'anguila, i Eduard, el barb"	•	•	•						
T: "La llegenda del Serpent"		•	•						
T: "Feltre: fem teixit sense teixir"		•	•	•	•	•			
T: "Filem i teixim"				•	•	•			
T: "Els habitants del riu"				•	•	•			
T: "Discover the River Ter"						•			
V: "Tecnologia tèxtil: de la fibra al fil"						•	•	•	
T: "Investiguem l'estat de salut del riu"					•	•	•	•	
V: "Tecnologia hidràulica: la força de l'aigua"								•	
T: "Els peixos de riu"									•
T: "Els peixos de riu" (illes i meandres de les Gambires i Gallifa)									•
T: "Una majoria invisible. Les dones a la fàbrica"								4t	•
T: "Determinem l'estat ecològic del riu"									•
V: "La fàbrica de riu"							•	•	•
V: "La societat industrial. Innovació, treball, classes, conflicte i cultura"							•	•	•
V: "Els rius mediterranis"							•	•	•
S: "La colònia tèxtil de Borgonyà"						6è	•	•	•
S: "La colònia tèxtil Rusiñol"						6è	•	•	•
S-T: "De peus al riu" (illes i meandres de les Gambires i Gallifa) *					•	•	•	•	•
S-T: "De peus al riu" (illes i meandres de les Gambires i Gallifa + laboratori)					•	•	•	•	•
S: "Observatori d'ocells de les ribes del Ter"					•	•	•	•	•
S: "Sortida autoguiada l'Enigma del Ter"					•	•	•	•	•
V: "Visita teatralitzada, l'Esperit del Ter"					•	•	•	•	•
V: Posada en marxa turbina Fontaine				•	•	•	•	•	•

Dades pràctiques: Les activitats estan programades per a grups de 25 alumnes. Caldrà fer un pagament mínim equivalent a un grup de 15 alumnes.

Els tallers d'educació infantil es fan en grups reduïts d'un màxim de 15 alumnes, i la visita teatralitzada, d'un màxim de 35. Cada grup ha d'anar acompanyat, com a mínim, d'un responsable.

*Els tallers marcats amb un asterisc es poden adaptar a altres localitats. Els preus, amb consulta prèvia, caldrà ajustar-los en funció del temps de dedicació i distància a cada indret.

Horari de les activitats: de dimarts a divendres, de 9.30 a 17h.

Observacions: Si es reserven dues activitats, s'aplicarà un descompte d'un euro per alumne.

MUSEU DEL TER
MUSEU DE LA CIÈNCIA I DE LA TÈCNICA DE CATALUNYA

Ajuntament de Manlleu

ACTIVITATS EDUCATIVES del Museu del Ter 2019/2020